

נשואת קרנות פנסיה חדשות (ב־12 החודשים האחרונים)	מדד המחירים לצרכן (יוני 2010)	אינפלציה שנתית (12 חודשים אחרונים)	שכר ממוצע לשכיר (מאי 2010)	מק"מ לפידיון בעוד שנה	נשואת אג"ח שקלי ב־10 שנים	נשואת אג"ח גליל 4-5 שנים
12.04%	106.4 (0.5)	1.8%	8,831 שקל	2.26%	4.88%	0.70%

מס | רו"ח אמיר גבאי

מה נשאר לשארים

רשות המסים שינתה את המדיניות ביחס למיסוי כספי פיצויי פיטורים של עובד שנפטר ללא התראה מוקדמת ובלי לשנות את החוק הקיים

לאחרונה ביטלה רשות המסים את הטבת המס לקרובי משפחה של עובד שנפטר, ובכך הפלתה אותם לרעה לעומת קרובים של עובד שפרש. ההחלטה התקבלה מבלי לבצע שינוי חקיקה ומבלי להתריע על כך לציבור.

עד היום, בני משפחה של עובד שנפטר היו זכאים לקבל הטבת מס, על ידי כך שמשפחה אישר להם לפרוס את מענק המוות ואת כספי הפיצויים שאותם קיבלו עבוד הנפטר. על פי החוק, ניתן היה לפרוס תשלומים אלו על פני משך זמן של עד 6 שנים. לאחרונה, עם זאת, הורחבה נציבות מס הכנסה לכל פקיד השומה שלא לאשר בקשה להקלה במס של שאריו של עובד שנפטר על ידי פריסה קדימה.

ההוראה החדשה של רשות המסים ניתנה מבלי לשנות את החקיקה הקיימת בנושא. מענקי מוות ופיצויים נועדו להוות הכנסה שוטפת למשפחת העובד שנפטר במשך השנים שלאחר פטירתו, ולא ברור מדוע החליטה הרשות שלא לאפשר פריסה קדימה לשנים הבאות, גם לצורך ההתחשבות עם מס הכנסה.

בסעיף 8 (ג) לפקודת מס הכנסה כתוב במפורש כי: "רשאי המנהל להתיר חלוקה לתקופה אחרת לרבות לשנים הבאות".

פגיעה כלכלית בשארים

ההוראה החדשה פוגעת כלכלית בבתים רבים אשר אחד המפרים נסים בהם הלך לעולמו בטרם עת, ואף מפלה בין משפחה של עובד שנפטר לבין משפחה של עובד שפרש מעבודתו. זאת משום שנכון להיום, פקיד השומה כן מאשר פריסה קדימה של פיצויים לעובד שפרש מעבודתו.

גם אם רשות המסים רשאית לשנות את מדיניות המס מבלי לשנות תחילה את החוק, מוטב היה אם היתה מודיעה על כך לציבור מראש, ויש טעם לפגם בהתנהלותה.

הוראה זו מצטרפת לרצף החלטות שקיבלה הרשות בשנים האחרונות, שאינן משקפות מינהל תקין של רשות שלטונית. כך למשל,

בתחילת 2008 הוחלט להקיף למשך חצי שנה את מתן האישורים לרצף זכויות פיצויים לעובדים אשר החליפו את מקום עבודתם, גם הפעם ללא שינוי חקיקה.

בדצמבר 2009 קבעה רשות המסים תקרה לרצף זכויות פיצויים עם תחולה רטרואקטיבית לינואר 2008.

רשות המסים גם החליטה לפגוע בזכות האלמנטרית של עובדים בעלי שכר נמוך לפטור מוגדל על כספי פיצויי פיטורים ומענקי פרישה,

מינואר 2008 ועד יולי 2010. כתוצאה מכך, כספי הפיצויים של עובדים רבים שעזבו את מקום עבודתם נסגרו בשוגג לקצבה, לאחר שכבר נוכה מהם מס מיד עם פרישתם.

למה לא מודיעים לציבור?

המדיניות החדשה שנוקטת רשות המסים מותירה בפני שאריו של עובד שנפטר כמה אפשרויות. השארים יכולים לבקש לצרף את מענק המוות החייב במס להכנסותיהם בשנה שבה העובד נפטר, וכך שיעור המס על הכנסה זו לא יעלה על 40%. לחלופין, השארים יכריזו לבקש פריסה רטרואקטיבית, ובכך לצרף את מענק המוות החייב במס להכנסותיו של העובד שנפטר, כאשר שיעור המס יהיה שיעור המס השולי של העובד שנפטר, בכל אחת משנות הפריסה.

עם זאת, נכון היה לו רשות המסים היתה נותנת הודעה מוקדמת לציבור בטרם שינתה את מדיניות המס, גם אם היא לא חייבת לעשות זאת מבחינת החוק.

הכותב הוא מנכ"ל יועצי פרישה B4

איור: שחר קובר

ניתן לגלות בשלב ההחלטה על הזוכה במכרז. לכן, אם אחד התנאים לא התקיים, ניתן להגיש עתירה נגד הזכייה גם לאחר תחילת העבודות."

להקדים תרופה

באילו מצבים חשוב לערער על תנאי המכרז לפני הגשת ההצעה:

במכרז קיימים תנאים שפוגעים או מגבילים את חופש העיסוק, שמגבילים שלא לצורך את מעגל המשתתפים, שפוגעים בשוויון או שהם לא סבירים באופן קיצוני.	⏪
במכרז נקבע מנגנון להשוואת ההצעות שאינו תואם את הדין. למשל, מכרז לקבוצת משותפים בלבד (מכרז סגור).	⏪
הרשות קובעת לעצמה פטור ממכרז ומבקשת לתת את העבודה לספק מסוים ללא מכרז.	⏪
הרשות מקימה חברה בת ודרכה מבקשת לקבל את השירותים ללא מכרז.	⏪
קיימת דרישה שהזוכה יעבוד עם ספק משנה ושאותו ספק משנה יעמוד בתנאים בלתי סבירים שרק מתחרה אחד בשוק יכול לספק.	⏪

"מהירות הגשת הערעור - קריטית"

"אם אין הסכמה עם הרשות הציבורית בנוגע לתוצאות המכרז, ניתן וצריך להגיש מיד עתירה מינהלית לבית המשפט", אומר ביי. "מוטיב הזמן במקרים האלה הוא קריטי משום שאפשר לאחר את הרכבת ואז הרשות תחל לעבוד עם הזוכה, לכן חשוב לפי עול מיד כשמקבלים את ההחלטה על אי־הזכייה". לא אחת פסלו בתי המי שפט החלטות של הרשויות כאשר הן החליטו החלטות בניגוד לדין, למשל כאשר היה צריך לפסול את הזוכה בשל אי־עמידתו בתנאי סף.

עם זאת, גם כאשר הזוכה במכרז החל לעבוד ניתן להגיש עתירה נגד הזכייה. קיימים מקרים שבהם אי־עמידה בתנאי הסף מתגלה רק אחרי שהזוכה במכרז מתחיל לעבוד. למשל מכרז שאחד מתנאי הסף בו קבע ששבוע לאחר מועד תחילת העבודה הזוכה במכרז צריך להביא שתי משאיות, אולם בפועל זה לא מה שקרה. לדברי ביי, "פעמים רבות, למרות אי־העמידה בתנאי המכרז, הרשות מוחלת למי שזכה במכרז מכיוון שהעבודות כבר החלו. אי עמידה בתנאי סף שכזה לא

מקרה שבו טיפלנו, לאחר שהרשות יזמה את הזוכה במכרז, התברר שהיא תהא אליו לפני הקביעה הזו, וביקשה גנו לתקן פרט במחירים שבהצעתו. א הסכים, ובעקבות התיקון הצעתו זכה הזולה ביותר. פנינו בשם העסק הגיע למקום השני במכרז וביקשנו יטל את הזכייה ולקבוע אותו כזוכה מכרז. בית המשפט קבע שהרשות לא

צילום: תיאור ראוליני

י"ד יואב ביי: "אם חד התנאים במכרז א התקיים, ניתן להגיש תירה נגד הזכייה גם אחר תחילת העבודות"